СТАНОВИЩА НА КЗЛД

СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
Рег. № ПНМД-01-89/2021 г.
гр. София, 21.10.2021 г.

ОТНОСНО: *Запитване за законосъобразност на нормативни актове, изискващи предоставяне на лични данни*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД, Комисията) в състав: председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на заседание, проведено на 13.10.2021 г., разгледа преписка с рег. № ПНМД-01-89/2021 г. от главния секретар на Патентно ведомство на Република България, във връзка с постановление на Министерски съвет № 130 от 02.04.2021 г., с което е приета Наредбата за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на марки и географски означения, обнародвана в брой 28 от 06.04.2021 г. на Държавен вестник, с която се урежда начинът на оформяне, реда за подаване и експертиза в Патентно ведомство на заявките за регистрация на марки и географски означения.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата, когато заявителят е физическо лице, в заявката се посочват името, презимето и фамилията; гражданството; ЕГН или личен номер, ако има такъв; постоянен и настоящ адрес или адрес на пребиваване, както и електронен адрес или адрес за кореспонденция на територията на Република България.

Посочването на ЕГН е регламентирано като задължителен реквизит в нормата на чл. 3, ал. 1 от Наредбата, при подаване на заявки за регистрации на марки от физически лица, тъй като в практиката си Патентно ведомство на Република България многократно се е сблъсквало със затруднения при получаването на кореспонденция от заявителите. В повечето случаи затрудненията са били свързани с неполучена кореспонденция от страна на заявителите, тъй като посочените от тях адреси са били неактуални. В резултат на това множество производства по заявки за регистрации на марки са оставали без разглеждане, което е било в ущърб на заявителите и в разрез с духа и целите на Закона за марките и географските означения (ЗМГО).

Главният секретар на Патентно ведомство твърди, че при изготвяне на Наредбата, съставителите и са счели за нужно да регламентират задължително посочване на ЕГН от страна на физическите лица при подаване на заявка за регистрация на марка, тъй като чрез него може да бъде направена справка за настоящ адрес в Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН). Това съображение е аргументирано именно с цел надлежното получаване на кореспонденция, изпратена от Патентно ведомство и е във връзка с подобряване качеството на обслужване на заявителите на регистрации за марки.

От друга страна обаче, притесненията на главния секретар на Патентно ведомство са, в това, че ЕГН безспорно представлява лични данни и задължението за предоставянето му от страна на заявители за регистрация на търговски марки може да противоречи на действащото законодателство на Република България. Предоставянето на ЕГН не е необходимо за целите на извършване на услугите, а единствено за целите на изпращане на кореспонденцията и нейното получаване.

В тази връзка главният секретар на Патентно ведомство, моли за официалното становище Комисията за защита на личните данни, дали разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от Наредбата за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на марки и географски означение, противоречи на Закона за защита на личните данни, Регламент (ЕС) 2016/679 и въведените с него принципи, или друг нормативен документ, уреждащ обработването на лични данни на физически лица и осъществяването на достъпа до тези данни.

Правен анализ:

Съгласно чл. 4, т. 7) от Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД) „администратор на лични данни" означава физическо или юридическо лице, публичен орган, агенция или друга структура, която сама или съвместно с други определя целите и средствата за обработването на лични данни; когато целите и средствата за това обработване се определят от правото на Съюза или правото на държава членка, администраторът или специалните критерии за неговото определяне могат да бъдат установени в правото на Съюза или в правото на държава членка. Следователно Патентното ведомство на Република България има качеството на „администратор" на лични данни по отношение на личните данни, обработвани за **изпълнение на дейностите по Закона за марките и географските означения (ЗМГО).**

Действията по отношение обработването на лични данни за целите на заявяване на регистрация на марка или географско означение, представляват „обработване на лични данни" съгласно легалната дефиниция, посочена в чл. 4, пар. 2 от ОРЗД. Това означава всяка операция или съвкупност от операции, включващи лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събития, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, изключване, консултиране, използване, разкриване чрез предаване, разпространение или друг начин, според който стават достъпни, подреждане или комбиниране, ограничаване, изтриване или унищожаване.

С разпоредбата на чл. 6, пар. 1 от ОРЗД, включително съображение (41) от същия, се въвеждат основанията за законосъобразното обработване на лични данни, за което е необходимо наличието на поне едно от изброените условия:

а) субектът на данните е дал съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели;

б) обработването е необходимо за изпълнение на договор, съгласно който субектът на данните е страна, или за предприемане на стъпки по искане на субекта на данните преди изключване на договор;

в) обработването е необходимо за спазване на законовото задължение, което се прилага спрямо администратора;

г) обработването е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважни интереси на субекта на данни или върху друго физическо лице;

д) обработването е необходимо за изпълнение на задача от обществен интерес или при упражняване на официални правомощия, които са предоставени на администратора;

д) обработването е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора или на трета страна, освен когато пред такива интереси преимущество имат интересите или основните права и свободи на субекта на данните, които изискват защита на личните данни, по-специално когато субектът на данните е дете**.**

От друга страна, в ОРЗД, са определени принципите, които администраторът на лични данни (Патентното ведомство на Република България) следва да спазва при обработване на данните. Всеки администратор е длъжен да обработва личните данни законосъобразно, при спазване разпоредбите на ОРЗД, а именно:

– да ги обработва законосъобразно и добросъвестно и прозрачно;

– да ги събира за конкретни, точно определени и законни цели и да не ги обработва допълнително по начин, несъвместим с тези цели;

– да свежда събирането и обработването на данни до минимум;

– да събира и да бъдат поддържани в актуален вид;

– да ги поддържа във вид, който позволява идентифициране на съответните физически лица за период не по-дълъг от необходимия за целите, за които тези данни се обработват.

Наредбата за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на марки и географски означения урежда начина на оформяне, реда за подаване и експертиза в Патентното ведомство на заявките за регистрация на марки и географски означения. Същата е издадена на основание чл. 42, ал. 5 от ЗМГО.

Заявката за регистрация на марка или на географско означение се подава на място в Патентното ведомство, по пощата, по факс или по електронен път чрез електронната поща на ведомството или чрез Портала за електронни услуги на Патентното ведомство. Когато заявителят е физическо лице, в заявката се посочват името, презимето и фамилията; гражданството; **ЕГН или личен номер**, ако има такъв; постоянен и настоящ адрес или адрес на пребиваване, както и електронен адрес или адрес за кореспонденция на територията на Република България (чл. 3, ал. 1 от Наредбата). Единният граждански номер, е част от реквизитите, които са изчерпателно изброени и необходими при подаване на заявка за регистрация на марка или на географско означение, когато заявителят е физическо лице.

Следва да се отбележи, че по силата на чл. 9, ал. 1 от ЗМГО марката е знак, който е способен **да отличава стоките или услугите на едно лице от тези на други лица** и може да бъде представен в **Държавния регистър на марките по начин, който позволява ясно и точно да се определи предметът на закрилата**, предоставена с регистрацията. Съгласно чл. 10 от ЗМГО правото върху марка се придобива чрез регистрация, считано от датата на подаване на заявката. Правото на регистрация принадлежи на първия заявител, а правото върху марка е изключително право, което може да бъде противопоставено на трети добросъвестни лица от датата на публикация на регистрацията в Официалния бюлетин на Патентното ведомство. По аналогичен начин са уредени въпросите относно регистрацията и произтичащите от нея права във връзка с географското означение (арг. 89 и сл. от ЗМГО).

Видно от законовите разпоредби, важен елемент от придобиването на правата по ЗМГО, както и за тяхната защита, е еднозначното идентифициране на заявителя на тези права, въпреки че ЗМГО не го посочва изрично. Когато заявителят е физическо лице, неговата еднозначна идентификация може да се извърши по Единния граждански номер (ЕГН). Съгласно разпоредбите на чл. 11, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР) ЕГН е административен идентификатор на подлежащите на регистрация физически лица съгласно чл. 3, ал. 2 от ЗГР. **Това е уникален номер, чрез който физическите лица се определят еднозначно.**

В същото време, Патентното ведомство води и поддържа държавните регистри на марките (чл. 5 ЗМГО) и географските означения (чл. 6 ЗМГО). Съгласно чл. 7 от ЗМГО въпросните регистри са електронни и публични. Публичният характер на регистрите обаче, не означава, че ЕГН трябва да е видим.

По отношение произтичащите от чл. 2, ал. 1 Закона за електронното управление (ЗЕУ) задължения, Патентното ведомство, като административен орган, предоставящ обществени услуги, не може да изисква от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а е длъжно да ги събира служебно от първичния администратор на данните. В този смисъл, данни могат да се събират и/или проверяват, чрез достъп до тях от регистрите на първичните администратори, а за достоверността на тези проверки е необходимо еднозначното идентифициране на лицата, участващи в административния оборот, а именно чрез ЕГН.

По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б" от Регламент (ЕС) 2016/679 вр. с чл. 10 а, ал. 1 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на лични данни изрази следното

СТАНОВИЩЕ:

Разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от Наредбата за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на марки и географски означения представлява условие за законосъобразност на обработването на лични данни по чл. 6, пар. 1, б. в) от Регламент (ЕС) 2016/679, а именно обработването е необходимо за спазване на законовото задължение, което се прилага спрямо администратора въз основа на Закона за марките и географските означения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/